

Estonia esisolist Anatoli Arhangelski võitleb pärast Covid-19 põdemist raske diagnoosimata haigusega

ESISOLIST: Anatoli Arhangelski on rollid ligi kümnes praegu repertuaaris olevas lavastuses. Estonia pressiesindaja Marion Lepiku sõnul on Anatoli üks hinnatumaid peaosade esitajaid ja tema eemalviibimine annab kahtlemata tunda. Pildil Anatoli Arhangelski tantsu-entenduses „Phaidra“.

MARI- mind

MERILYN NÄREP
merilyn.narep@ohtuleht.ee

„Tunne aitab mind alati toidu hakkimisel. Sellega võlus ta mind juba Ameerikas, kui kohtusime,“ tunnistab Mari-Ann, kes tähistas sel aastal abikaasaga 30. pulma-aastapäeva, et kui tema Ameerika-kodus valmistuti toona poliitiliseks vastuvõtuks, tuli Tunne enne seda kööki ning aitas tal toitu hakkida ja ette valmistada. „See oli väga tähtis liigutus,“ lisab ta.

„See oleks olnud nagu eile,“ vastab Tunne küsimusele, mis tunne on olla juba 30 aastat abielus. „See tekitab kõigepealt ühtekuuluvustunde. Oleks imelik, kui oleksime eraldi. Ei kujuta ette, kui peaksime eraldi elama. Eriti nüüd, kui viimased kaks aastat pole ma tööl käinud,“ selgitab Tunne, et 15 aastat oli ta neli päeva nädalas Brüsselis ja vaid kolm päeva kodus. Mari-Ann lisab, et selle 30 aasta jooksul on olnud palju seiklusi. Ei tundu üldse, et jah-sõna andmisest on juba nii palju aega möödas.

Kelamid kohtusid USAs aastal 1989, kui Mari-Ann oli 45aastane ning kasvatas kaht last ning Tunne oli 55aastane ja tütre isa. Sellest ajast peale on nad koos võidelnud Eesti vabaduse eest – üks siin, teine Ameerikas –, töötanud koos Eesti Kongressis ja riigikogus.

Abielupaar tunnustab, et üldiselt nad ei tülitse. Aeg-ajalt tekitab aga seoses olukordadega eriarvamusi ja -hinnanguid. „Siis tuleb arutada. Me pole sellised, kes loobivad nõusid või teevad midagi katki. Esimene ja ainus kord, kui ma midagi niisugust tegin, oli teismelisena ja millegi pärast tuli väike vihahoogu köögis olles. Viskasin ühe muna maha. Esitels oli väga loll tegu ja selle ärakoristamine oli nii hea õppetund, et kunagi enam sellist rumalust ei teinud,“ meenutab Mari-Ann.

Just köögis võlus Tunne Mari-Anne ära

Teineteise jaoks leiavad nad aega just köögis, mõnusalt koos kokates. „Esitame vastastikkü ideid, et mida võiks õhtuks süüa teha. Mõnikord käime ka restoranis, aga ma pole väga vaimustatud restoraniõhtusöökidest. On häid kohti muidugi ja toredaid teenindajaid, aga kodused söögid on kõige paremad,“ sõnab Tunne, et viimased poolteist aastat on neil ainult kaks toidukorda päevas. „See on hea meetod, et anda organismile toidust puhkust, 14 tundi näiteks. Loobusime hommikusöögist. Muidugi oleks targem õhtusöök ära jätta, aga seda lihtsalt ei taha, sest õhtusöök on tähtsam, koos olemise mõttes.“

Tunne spetsialiteet köögis on juustufondüü, mille tegemist Mari-Ann talle Ameerikas õpetas. „Samuti on salati tegemine minu ammu, sest iga söögi kõrvale kuulub suur salat. Mitte dekoratsiooniks, vaid selline, mis

BALLETILIIDU ÜLESKUTSE: Anatoli pere vajab abi ravikulude katmiseks Itaalia haiglas

Eesti Rahvusballeti esisolist Anatoli Arhangelski (43) võitleb pärast Covid-19 põdemist haruldase haigusega, mida Eesti arstid diagnoosida ei suutnud. Seepärast otsustasid Anatoli ja tema abikaasa Marika Muis- te otsida abi Itaalia haiglast, kus on neuroloogilistele haigustele spetsialiseerunud osakond. „Kuna tõesti paistis, et Eestis pole kuhugi edasi minna, arstid lihtsalt kehtitasid õlgu, mida siis ootama jääda?“ nendib Eesti balletiliidu juhatuse esimees Triinu Upkin.

KEIT PAJU

keit.paju@ohtuleht.ee

Upkin, kes on Anatoli kolleeg rahvusballetis ja ka isiklikult tema hea sõber, räägib, et Anatoli põdes kevadel Covid-19 haigust. Tal oli kümme päeva kõrge palavik, mis lõpuks taandus, ja tundus, et 43aastane balletitantsija on jälle täie terve juures.

Kui valitsus otsustas kevadel pikalt kehtinud rangeid koroona- piiranguid leevendada, seejuures ka teatrid avada, alustasid kuu kodus olnud tantsijad jälle teatrimajas proovidega. Sel ajal hakkas Anatoli tervis taas kehvemaks minema. „Anatoli oli ka nendes proovides, aga kurtis, et tunneb ennast väga imelikult. Tal käis pea ringi ja valutas, tal olid tasakaaluprobleemid ja ka nägemine hakkas kehvemaks minema ja üks käsi hakkas surisema,“ meenutab Upkin.

Anatoli otsustas tantsimisest pausi teha ja end koju ravima jääda. Kuid puhkus teda ei aidanud, vastupidi: kodus läksid sümptomid veel hullemaks. Käesurin eskaleerus käekrambiks, edasi juba kontrollimatuteks liigutusteks. „Anatoli abikaasa kutsus talle mitu korda kiirabi, iga kord tehti analüüsid ja paari päeva jooksul saadeti koju tagasi, sest analüüsid ei näidanud midagi,“ tõdeb Upkin.

Juunis jäi Anatoli siiski kuuks ajaks haiglasse. Tema tervis oli väga halb: suured probleemid olid kõnelemise ja nägemisega, jäsemed tõmbusid pidevalt krampi ning tal puudus nende

nuud kui Eestis,“ põhjendab Upkin pere otsust viia Anatoli Itaalia arstide juurde.

Upkini sõnul konsulteeriti juba Eestis olles sealses haiglas töötava professori ja arsti Gian Luigi Gigliga, kes tutvus Anatoli haiguslooga ning palus saata temast videoid, et näha, millises seisus patsient on, kuidas ta käitub ja liigub. „Ta ütles, et videote põhjal diagnoosi ei saa panna, aga ta on valmis Anatoli enda juurde ravile võtma.“ Nii leidsidki Anatoli ja tema abikaasa Marika, et võtavad riski sõita oma jõudude ja kuludega Itaaliasse abi saama. Nende kaks last, kaheksa-aastane Sofia ja kolmeaastane Simon jäid Eestisse vanavanemate juurde. Reedel, 23. juulil jõudsid nad Udinesse.

„Kuna tõesti paistis, et Eestis pole kuhugi edasi minna, arstid lihtsalt kehtitasid õlgu, mida siis ootama jääda?“ nendib Upkin, kes on pidevas ühen-

duses Anatoli abikaasaga ja üritab ka omalt poolt olla toeks nii palju, kui võimalik. „Tema on ööd ja päevad oma mehe juures haiglas ja aitab teda hooldada. Tal on igas mõttes väga raske. Võõrsil olemine veel sinna lisaks... Meie kõigi abi, vähemalt materiaalne abi, oleks suureks kasuks. Me ju nende koormat kanda ei saa... aga vähemalt sellega aidata,“ märgib ta.

Haigekassa ei saa ravi toetada ilma diagnoosita

Arhangelskid pöördusid abi saamiseks ka haigekassasse, aga kuna Anatoli pole veel saanud täpset diagnoosi, haigekassa ravi rahastamise kohta otsust teha ei saa. Seetõttu on Arhangelskid Anatoli ravi ja Itaalias elamise kulud ise kandnud, kuid Eesti balletiliit avas teisipäeval ka sihtotstarbelise fondi, kuhu soovijad annetada saavad.

„Nad ei saanud haigekassa taha ootama jääda, nad tegid kõik avaldused ära, aga haigekassa ei saa anda ka üleöö vastuseid,“ nendib Upkin. „Töenäoliselt, kuna haigekassa ei tea diagnoosi ega ravi eeldatavat kulu, on neil ka raske lubada mingit toetusprotsenti või summat. Aga inimese elu on ju tähtsam ja pere võttis selle otsuse vastu,“ lisab ta.

Haigekassa pressiesindaja Heidi Kukk avaldab kahetsust, et suhtlus Anatoli Arhangelski ja tema lähedastega on jäänud ühepoolseks. Kukk selgitab, et haigekassale laekus 21. juulil Anatoli Arhangelski taotlus teisele arvamus saamiseks, lisauuringuteks ja edasiseks raviks. „Haigekassa ei ole edastanud sõnumit, et taotlejale vastatakse ühe-kahe kuu jooksul. Teatasime kahe päeva möödudes taotluse saamisest ja vaid päev pärast konsiiliumi saamist, et haigekassal on võimalik uuringuid ja konsultatsioone rahastada.“

üle kontrolli. Kuigi tema peal katsetati erinevaid ravimeid ja hüpoteese oli palju, mis viga võiks olla, ei suutnud Eesti arstid siiski talle diagnoosi panna.

Itaalia neuroloog oli valmis Anatolit ravima

Kuna Eestis Anatoli abi ei saanud, otsustas pere viia ta Itaaliasse, kus elab tema õde. „Anatoli õde teab seal nii elu kui inimesi. Ta teadis, et Udines on haigla, kus on neuroloogilistele haigustele spetsialiseerunud osakond, mis on palju spetsiifilisemalt ja kitsamalt neuroloogiale pühendu-

TOETAME ANATOLI RAVI: iga sent ja euro on oluline!

Teet Malsroos

Kui soovid Anatoli peret aidata, tee palun annetus Eesti balletiliidu kontole. „Eesti Balletiliit avas sihtotstarbelise fondi, kuhu ootame annetusi: iga sent ja euro on oluline! Ja oluline on ka aeg, mida võib olla väga vähe! Tuleb tegetused kiiresti. Nüüd ja praegu,“ kirjutab Triinu Upkin üleskutses.

Anatoli Arhangelski pälvis 2013. aastal Eesti teatri aastaauhinna. Arhangelski lõpetas 1996. aastal Tallinna balletikooli. Samal aastal sai temast Eesti Rahvusballeti tantsija ja aastal 2003 solist.

Annetuse saad teha arveldusarvele EE161010022081883007, Eesti Balletiliit. Selgitus: ANATOLILE

Annetustest kogutud summa saadetakse abikaasa Marikale Anatoli ravi ja võõrsil elamise kulude katteks.